

Az Úrra néző gyülekezet

Időpont: Mennybemenetel ünnepe – 1954. május 27.

Alapige: 1 Thessz 1,2-10

„Hálát adunk az Istennek mindenkor mindnyájatokért, emlékeztén rólatok a mi imádságainkban; szüntelenül emlegetve a ti hitetek munkáját és a ti szeretetetek fáradozását és a mi Urunk Jézus Krisztus felől való reménységeteknek állhatatosságát az Isten előtt, a mi Atyánk előtt: tudván, Istentől szeretett atyámfiái, hogy ti ki vagytok választva; hogy a mi evangéliomunk ti nálatok nem áll csak szóban, hanem isteni erőben is, Szent Lélekben is, sok bizodalomban is; a miképen tudjátok, hogy milyenek voltunk közöttetek ti érettetek. És ti a mi követőinkké lettetek és az Úrői, befogadván az ígét sokféle szorongattatás között, Szent Lélek örömevel; úgy hogy példaképekké lettetek Maczedoniában és Akhájában minden hívőre nézve. Mert nemcsak Maczedoniában és Akhájában zendült ki tőletek az Úr beszéde, hanem minden helyen is híre terjedt a ti Istenben vetett hiteteknek, annyira, hogy szükségtelen arról valamit szólunk. Mert azok magok hirdetik felőlünk, milyen volt a mi hozzátok való menetelünk, és miként tértetek meg az Istenhez a bálványoktól, hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok, és várjátok az Ő Fiát az égből, a kit feltámasztott a halálból, a Jézust, a ki megszabadít minket amaz eljövendő haragtól.”

Áldozócsütörtöknek kettős orcája van. Egész más orcája van Jézus felé, és egészen más orca néz mifelénk, a gyülekezet felé. Jézus számára áldozócsütörtök a hazaérkezés ünnepe volt, a mi számunkra az elválás ünnepe. Jézus számára az örömteljes fogadtatásé. Ő, milyen kitárt karral várta haza az Atya az ő Fiát, és milyen hatalmas hallelujával fogadta őt ott fenn az angyalok serege! A mi számunkra pedig áldozócsütörtök a szomorú búcsúzás ünnepe, s örömkönnök helyett a mi szemünkbe a fájdalom könnyei gyűlnek. Mikor az embertől elbúcsúzik valaki, a búcsúzás lelki tartalma mindig attól a szeretettől függ, melyet az iránt érzünk, akitől el kell búcsúzni. Ha valaki ismerősünk búcsúzik tőlünk, udvariasan kikísérjük a kiskapuig, és ott elköszönünk tőle; de ha valamelyik szerettünk távozik el, utána nézünk, amíg csak láthatjuk. Ha szekéren megy, nézünk utána, amíg a porfelleg el nem takarja szemünk előtt, ha vonattal utazik, kikísérjük az állomásra, s kendővel integetünk utána, amíg csak szemünkkel láthatjuk. Ő, testvéreim, mikor az ember Jézus búcsúzására tekint, úgy érzi, a szíve különösen megtelik fájdalommal és szeretettel. Így néz áldozócsütörtök ünnepén a mennybe távozó Jézus után a gyülekezet. A mennybemenetel ünnepén a gyülekezet különösen az Úrra néző gyülekezet. De mikor Jézus búcsúzik, kétféleképpen lehet az Úrra nézni. Hogy világosan érthető legyen ez a kétféle nézés, hadd emlékeztesselek titeket arra az időre, amikor hadba kellett vonulni az édesapának, fiúnak vagy testvérnek, mikor nemcsak a szerető apa vagy fiú, hanem a munkáskéz is hadba vonult, s itthon maradt a hitves vagy az öreg szülő. Az otthon maradt hitves akkor kétféleképpen nézhetett távozó férje után. Vagy úgy, hogy könnybe lábadt szemében hatalmas akaraterő sugárzott...: elmegy, aki dolgozott értünk, de én fogok most helyette dolgozni, gyenge karomba Isten erőt fog adni, és én azt akarom, ha az uram hazajön, rendben találjon mindent. És túrta a földet, ásta a kertet, gondozta az állatokat, meghosszabbította a napot az éjszakával, úgy dolgozott kertben, istállóban, szántóföldön, mintha a gazda kemény keze munkálta volna meg. Dolgozott azért, hogy mikor visszajön az, aki elment, rendben találjon mindent. Ez a visszavárás tette őt munkássá és tevékennyé.

A másik pedig úgy nézett az ura után, úgy dült neki az ajtófélfának, mint a megtestesült szerencsétlenség. Csak zokogni, jajveszékeln tudott. És ezzel a zokogással magamagát siratta...: jaj, mi lesz velem, hogy fogok helytállni, ki fog mindent megmunkálni? És e tétlen, összeroskasztó fájdalomban úgy is lett minden. A kertet felverte a gyom, a szántóföldön meglátszott, hogy nem a gazda járt a barázdában, minden veszendőbe indult, mert nem uralkodott felette az a gondolat: visszajön az uram, én meg akarom mutatni, hogy mindent elvégeztem.

Tehát kétféleképpen lehet a búcsúzó után nézni, vagy úgy, hogy a lélek megtelik valami csodálatos tevékenységgel, vagy úgy, hogy megtelik kétségbeeséssel. Jézus után is így lehet kétféleképpen nézni. Mindkettőre van példa. A helytelen Úrra nézésre példa az első áldozócsütörtöki gyülekezet, a

tanítványok kis serege. Mikor azt olvassuk az áldozócsüörtöki igében, hogy szemük láttára felemeltetik Jézus, akkor szinte földbe gyökerezik lábuk a tanítványoknak, s nem tudják szemüket levenni a kék égről, csak néznek, néznek utána, míg a felhő egészen el nem takarja szemük elől az Urat. Ezeket az embereket tétlenségre indította a búcsúzás fájdalma, amíg csak fel nem rázta őket az Úrnak angyala tétlen, érzelgős szemlélődésükből, mondván: „...mit állotok nézve a mennybe?” Munkába küldi őket. Úgy néztek utána, mintha nem tudnák, hogy az a Jézus, aki elment az ég felhői mögé az Atyához, vissza fog jönni, ezért rázza fel őket az angyal: hát eredjete dolgozni!

Ez az első áldozócsüörtöki gyülekezet helytelen nézése az Úr után.

A másik nézés Jézus után a helyes nézés, amely a mai igében áll előttünk a thessalonikai gyülekezet Úrra nézésében. Ez a gyülekezet híres arról, hogy egész lelkét az tölti be, hogy várja Isten Fiát az égből. Azért Thessalonikában is voltak – különösen később – olyanok, akik beleestek az Úrra való helytelen nézés kísértésébe, akiket tétlenné tett a mennybe ment Úr visszavárása. Ez a 2Thessz 12,10–12-ben van megírva. Ezek azt vallották, hogy arra a kis időre, ami még hátravan a világ végéig, Krisztus visszajöveteléig, nem érdemes dolgozni, élünk a készletből. Tehát ott is voltak emberek, akiket tétlenségre indított a búcsúzás, de ezek azért kevesen voltak, a gyülekezet többsége, különösen az első levél írásának időpontjában, az Úrra helyesen néző gyülekezet volt, akikről úgy beszél Pál, hogy hitük világhíres. Ismertek ők nemcsak Macedóniában és Akhájában, hanem az egész világon is, és azért emlegeti imádságában is azt, hogy hálát adunk az Istennek mindenkor mindnyájatokért, emlékeztvén rólatok a mi imádságainkban. Nem tétlenné, hanem tevékenyé tette Jézus visszavárása a thessalonikai gyülekezet keresztyénységét, és megszentelődéssel készül fogadására. Ennek örül Pál, s mondja: „...szüntelenül emlegetve a ti hitetek munkáját és a ti szeretetetek fáradozását és a mi Urunk Jézus Krisztus felől való reménységeteknek állhatatosságát az Isten előtt, a mi Atyánk előtt...”

Három dolgról van szó itt az igében. Pál úgy látja, hogy Jézus Krisztusnak, az Isten Fiának várása az égből a thessalonikabeliek hitét munkássá, szeretetét fáradozóvá, reménységét állhatatossá tette. Nézzük meg, hogyan formálja át az Úrra való helyes nézés egész keresztyénységünket!

1. *Aki az Urat visszavárja, annak hite munkás hit lesz.* A thessalonikabeliek világhíres hitét a visszavárás munkás, tevékeny hitté tette. Náluk a hit nem csak gondolat volt, látások, bizonyágtételek s forró érzelmek, hanem hitük élet és valóság lett. Erről híres a hitük. Hát miben jelentkezett ez a hit a gyakorlatban? Megtérést munkált bennük. Egész közléről állapítja meg ezt a tapasztalatát az apostol, mikor azt írja: „Mert nemcsak Maczedoniában és Akhájában zendült ki töletek az Úr beszéde, hanem minden helyen is híre terjedt a ti Istenben vetett hiteteknek, annyira, hogy szükségtelen arról valamit szólnunk. Mert azok magok hirdetik felőlünk, milyen volt a mi hozzátok való menetelünk, és miként tértetek meg az Istenhez a bálványoktól, hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok...” Hitük a megtérés gyümölcset termi. Hitüknek tehát bálványdöntő hatalma van. Mert mindnyájunknak vannak bálványaink, a thessalonikabelieknek is voltak. Nemcsak azoktól a bálványoktól kellett megszabadulniok, amelyek kőből vagy fából faragva ott álltak városukban, s trónoltak a pogány templomokban, hanem azoktól is, amik a szívükben voltak. Meg kellett szabadulni szenvedélyeiktől, önmaguk bálványozásától, meg kellett térni olyan dolgokból és cselekedetekből, melyek az Úr előtt nem tudtak megállni. Ezekből szabadította meg őket a hit, és megtört fölöttük a régi önző én uralma. Ennek a nagy életváltozásnak ment a híre szerteszét az egész országban. Az embereket nem az ragadta meg, hogy új hitük van, hanem az, hogy új életük van. Ez az új élet prédikált a világnak az új hitről.

Hányszor tapasztaljuk mi azt, hogy nekünk is van hitünk, vannak hívő gondolataink, el tudjuk mondani a hitnek gyönyörű bizonyágtételeit, ott lobog szívünkben is a hitnek forró érzése, de hitünknek nincs bálványdöntő, szabadító ereje. Amikor az embert ez elgondolkodtatja, felmerül bennünk a kérdés: vajon miért van az, hogy a thessalonikabeliek hitének van bálványdöntő ereje, miért, hogy a mi hitünk ezen a ponton gyengének bizonyul?

A titok megfajtése, hogy mi tette a thessalonikaiak hitét olyan tevékenyé, munkás hitté és bálványdöntő erővé, az, hogy a thessalonikabelieknek volt az Urat visszaváró reménysége. Várták Isten Fiát az égből. Nemcsak tudták, hogy egyszer vissza fog térni, hanem várták is. Tudták azt is, hogy kétféleképpen fog visszajönni, mint haragos bíró és úgy, mint vőlegény. Az egyiknek úgy, a másiknak amúgy. Mindkettőre készültek. Tudták, hogy az egyiktől számon kér mindent, aztán kárhozatra sújtja. A másiknak úgy jön vissza – ahogy beszédem elején mondtam –, mint a hadba vonult férj, örömmel, mert mindent rendben talált. Félelemmel és rettegéssel gondoltak a bíró eljövendő haragjára, s iszonyodtak attól, hogy mikor a Krisztus vérében nyújtott kegyelem megszabadította már egyszer őket

az eljövendő haragtól, a bűneikkel újra a harag alá kerüljenek. De azt is tudták, hogy ez a nap nemcsak a harag napja lesz, hanem a Bárány menyegzőjének napja is, és úgy készültek rá, mint menyasszony az esküvője napjára.

Tudták, hogy minderre mindig készen kell lenni. Jézus földi életében meg lehetett állapítani, hogy merre jár, hol tartózkodik, mikor lehet számítani arra, hogy hozzájuk ér. Feltámadása után az ilyen számítások már csődöt mondtak. Mindig kiszámíthatatlanul jelent meg köztük. Mennybemenetele után megjelenése egészen megszűnt, és a teljes titokzatosságba borult visszajövetelének ideje. Mennybemenetele előtt Jézus beszélt ugyan arról, hogy úgy fog eljönni, mint tolvaj, ahogy villám cikázik át az égen, oly hirtelen lesz az ember Fiának eljövetele is a földre. Ezért akarták a thessalonikaiak azt, hogy akármelyik pillanatban fog jönni is Uruk, készen találja őket. Ezért volt megtérésük igaz megtérés, és ezért tudtak megszabadulni bálványaitól is.

2. Aki visszavárja az Urat, annak szeretete fáradozó lesz.

Tehát a várakozás nem csak hitüket serkentette tevékenységre, hanem azt olvassuk: szeretetüket fáradozóvá tette. Ilyennek nevezi Pál apostol a thessalonikabeliek szeretetét. A fáradozás gyakorlati dolog. A thessalonikaiak szeretete tehát nem hízelgő simogatás, mézes-szirupos szavak áradatában jelentkezett, hanem fárasztó munkában, gyakorlati odaállásban a felebarát mellé. Ezt Pál apostol magán is tapasztalta. Mikor a thessalonikabeli zsidók fellázítják a sokaságot, és politikai tüntetést rendeznek ellene, felindítják a város előljáróit, megostromolják Jáson házát, ahol Pál lakik, hogy elhurcolják, akkor Jáson elrejté Pált, nem adja ki, inkább engedi, hogy őt magát és a pár ott talált atyafit vigyék az előljárók elé. Ez nagy kockázat volt a thessalonikaiak részéről, és mégis megtették. És ez nem egyedülálló eset. A fáradozó szeretet nem csak kivételes, alkalmi szeretet, hanem ismétlődő cselekedet. Pál Thessalonikában mindig talált hátvédet maga mögött, bátor és áldozatos szeretettel nemcsak ömellé, hanem bajba jutott testvéreik mellé is odaálltak. Nem untak bele ebbe az örökös mással való törődésbe.

Mi az oka annak, hogy a mi szeretetünk olyan nagyon hamar elfárad a fáradozásban, és elfogy? Lefékezi az önzés, vagy talán azért fogy el az ember szívéből a szeretet, mert sokat csalódik emberekben, szeretetért nem mutatnak hálát? A thessalonikabeliek is ugyanolyan emberek voltak, mint ma mi vagyunk, hát miért tudtak ők mégis olyan fáradhatatlanul szeretni, és miért nem tudunk mi? Azért, mert ők jobban szerették az Urat és jobban várták vissza az Urat, mint mi. Az ő szeretetük forrása a Krisztus szeretetéből fakadt, akit vártak vissza. És a szeretetben való megfáradás mindig akkor szokott bekövetkezni, mikor eltávolodunk a felebaráti szeretet egyetlen forrásától, Krisztus szeretetétől. A mi szívünk szájalma s a másik szeretetreméltósága olyan források, melyek hamar kiszikkadnak.

Emellett bizonytalanság adta nekik az Úr visszavárásában az is, hogy jól tudták – hisz Jézus beszélt visszajövetelének jeleiről –, hogy az utolsó időkben a szeretet sokakban meghidegül. Pál beszél arról, hogy akkor majd az egy gyülekezetbe tartozók is szembeállnak egymással, feljelentik egymást a hatóságoknál, és – Uram, bocsáss – némelyek még verekedni is fognak szolgatársaikkal – akkor jön el az Úr. Mivel a thessalonikabeliek tudták ezt, azért nem engedték szívük szeretetének meghidegülését, és vigyáztak arra, hogy mindvégig szeressék egymást. A mi szeretetünk pedig azért fárad el olyan hamar, mert az Úr visszavárása elhomályosodott hitéletünkben.

3. Aki visszavárja az Urat, annak reménysége állhatatos lesz.

Beszél tehát az ige arról is, hogy milyenné tette e visszavárás a thessalonikaiak reménységét. Állhatatossá tette. Nem volt könnyű Thessalonikában hívőnek lenni. Hisz azt olvassuk: „És ti a mi követőinkké lettetek és az Úrét, befogadván az igét sokféle szorongatás között, Szent Lélek örömeivel...” Tehát nehéz volt nekik keresztyénnek lenni, szorongatták őket érte. Ezeket a szorongatásokat az ige befogadása hozta számukra. Megtérésük nem békességet hozott, hanem harcot. Mégis reménykedtek, és ez a reménységük béketűrésben jelentkezett. A szorongatást béketűréssel viselték el. Az igazi reménység nem az, hogy én nem engedem elhagyni magam, mert azt remélem, hogy majd megfordul a helyzet, az igazi reménység béketűró reménység. Az igazi reménység próbája nem az, hogy tudom, majd valóra válik reménységem, hanem az, hogy én hogyan tudom tűrni azt, ami most van. A reménység és a béketűrés a legszorosabb kapcsolatban vannak egymással. Aki remél, az békén tűr, aki nem tűr békén, annak nincs reménysége.

De Pál rámutat arra is, hogy az igazi reménység úgy tűri el a szorongatást, hogy a szorongatás között örülni is tud. A thessalonikaiak reménysége nemcsak a szorongatások békén való eltűrésében jelentkezett, hanem abban is, hogy a szorongatásokban örülni is tudtak. Ó, figyeljük meg a mi

reménységünket, mert ez is megvan, ezt nem lehet letagadni, de a mi reménységünkben oly kevés a béketűrés, olyan türelmetlen, és oly kevés benne az öröm. Ahogy Pál a római levele 12. fejezetében a 12. versben írja: „*A reménységben örvendezők; a háborúságban tűrők (...) legyetek...*” Az igazi reménység biztosan tudja, mi az, ami lesz. Jn 11-ben (1–44.) olvassuk Lázár feltámasztásának történetét. Jézus csak az oszladozó holttestemet látja, és azt olvassuk, a csodatétel előtt imádkozott az Atyához, nem azért, hogy Atyám, mutasd meg, hogy te vagy az élettámasztó erő, hanem azt olvassuk, így imádkozik: Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál engem. Látod, ez az a reménység, amely örvendezni tud előre. A valóság a lezárt sír, mögötte a férgek által megrágott emberi test, de ennek dacára ő tudta, hogy Isten meghallgatta imádságát, és Lázár ki fog jönni a sírból. A reménységben így kell örvendoznünk és állhatatosnak lennünk.

Hogyha azt nézzük, miért olyan rövid lélegzetű a mi reménységünk, és miért tudtak a thessalonikaiak olyan állhatatosak lenni a reménységben, akkor meg kell látnunk azt, hogy a reménységnek legnagyobb próbatétele az idő. Aki nem él benne az Úr visszavárásában, annak hamar lelohad a reménysége, aki pedig visszavárja az Urat, az a végére teszi az időt, annak a reménységből az idő ki van kapcsolva, azért tud állhatatosan reménykedni. Aki nem él benne az Úr visszavárásában, az mindig emberi terminusokat szab az Isten segítségének, és mindig reménysége szenved csorbát, ha Isten órája másképp jár. Aki visszavárja az Urat, annak reménysége olyan időtávlatba tekint, mely minden emberi csalódást kibír.

A thessalonikai gyülekezet tehát olyan gyülekezet volt, mely az akkori egész világ előtt ismeretes és híres volt, mert hitükben élet, erő és tevékenység volt, és ez mind azért, mert visszavárták az Urat. A thessalonikai gyülekezet azt akarta, amit az a derék asszony, akinek ura hadba vonult, s magára maradva, talán sok gyermekkel vagy öreg szülőkkel, de fáradhatatlanul dolgozott, mert tudta, egyszer visszajön a férje, s ez a tudat megacélozta erejét, mert azt akarta, ha majd egyszer porosan, piszkosan, talán a fogságban lerongyolódva, fél kézzel vagy fél lábbal vagy a harctéren otthagyt egészséggel, de mégis hazajön az ura, akkor a portán, a kertben, az istállóban és szántóföldön úgy legyen minden, ahogy a gazda hagyta.

Kedves testvéreim! Adjunk hálát Istennek azért, hogy a thessalonikai keresztyénség nem kivétel és nem ritkaság, hanem olyan keresztyénség, amely ezen a napon is szeretné, ha mások is odamennének a Jézus Krisztushoz! Ámen.